2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. **12 p**

Lozan'da Osmanlı Devleti'nden kalan borçlar, Osmanlı topraklarından ayrılan devletler arasında paylaştırıldı; Türkiye kendi payını taksitlerle ödeyecekti. Yunanistan ise savaş tazminatı yerine Meriç Nehri'nin batısındaki Karaağaç'ı Türkiye'ye bıraktı.

Bu kararların Türkiye'ye sağladığı kazanımları ekonomik açıdan analiz ediniz.

2. **13 p**

Cumhuriyetin ilk yıllarındaki bazı uygulamalar: köylüyü ağır bir yük altında bırakan aşar vergisinin kaldırılması (1925), lakap ve unvanların kaldırılması (1934), kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanınması (1930–1934).

Bu uygulamaların ortak olarak dayandığı ilkeyi yazınız ve açıklayınız. Bu ilkeyle ilgili başka bir uygulama örneği veriniz.

3. **12 p**

13 Ekim 1923'te Ankara başkent ilan edildi. Ankara, Millî Mücadele'nin yönetildiği merkezdi ve Anadolu'nun ortasında yer alıyordu. İstanbul ise Millî Mücadele yıllarında işgal altında kalmış, saltanat ve halifeliğin merkezi olmuştu.

Ankara'nın başkent olarak seçilmesinin nedenlerini metinden yararlanarak açıklayınız.

4. **13 p**

1926'da Türk Medeni Kanunu İsviçre'den, Ceza Kanunu İtalya'dan, Ticaret Kanunu Almanya'dan örnek alınarak hazırlandı.

Kanunların Avrupa ülkelerinden örnek alınarak hazırlanmasının nedenini yorumlayınız. Bu kanunların toplumsal hayata bir yansımasını yazınız.

5. 12 p

3 Mart 1924'te kabul edilen Tevhid-i Tedrisat (Öğretim Birliği) Kanunu ile ülkedeki bütün okullar Maarif Vekâletine (Millî Eğitim Bakanlığına) bağlandı. Daha önce medreseler, mahalle mektepleri, yeni usul okullar, azınlık ve yabancı okullar ayrı ayrı yönetiliyordu.

Bu kanunun eğitimde hangi sorunu çözdüğünü yazınız ve kanunun toplumun birliğine katkısını açıklayınız.

6. 13 p

1935'e kadar resmî hafta tatili cuma günüydü. Batılı ülkelerde ise hafta tatili pazar günüydü. Bu nedenle Türkiye ile Avrupa arasındaki ticaret ve bankacılık işlemlerinde haftada yalnızca birkaç ortak iş günü kalıyordu. 1935'te hafta tatili pazar günü olarak değiştirildi.

Hafta tatilinin değiştirilmesinin nedenini metinden yararlanarak açıklayınız. Bu değişikliğin hangi alanlardaki ilişkileri kolaylaştırdığını yazınız.

7. 12 p

1929'da dünyada büyük bir ekonomik bunalım yaşandı. Türkiye'de de ürün fiyatları düştü, özel girişim fabrika kurmaya yetecek sermayeyi bulamadı. Bunun üzerine devlet 1933'te Sümerbank'ı, 1935'te Etibank'ı kurdu; 1934'te Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı uygulanmaya başlandı.

Devletin ekonomide daha etkin rol üstlenmesinin nedenini açıklayınız ve bu gelişmeyi ilgili Atatürk ilkesiyle ilişkilendiriniz.

8. 13 p

Millî Mücadele devam ederken, 2 Mayıs 1920'de TBMM hükûmetinde Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâleti (Bakanlığı) kuruldu. Cumhuriyetin ilk yıllarında sıtma, verem ve trahom gibi bulaşıcı hastalıklarla mücadele edildi.

Savaşın sürdüğü bir dönemde sağlık bakanlığının kurulmasını devletin temel görevleriyle ilişkilendiriniz.